

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ-สกุล	นายมุฮัมมัดกามัล มาซอ
มหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษา	มหาวิทยาลัยอัลกอซิม
ชั้นปีที่ศึกษา	3
สาขาวิชาที่ศึกษา	อิสลามศึกษา

2. ข้อมูลบทความ

ชื่อเรื่อง	สวัสดิภาพสัตว์ในบทบัญญัติอิสลาม
จำนวนหน้า (ไม่รวม อ้างอิง)	8 หน้า
จำนวนคำ (ไม่รวมอ้างอิง)	10740 คำ

สวัสดิภาพสัตว์ในบทบัญญัติอิสลาม

สวัสดิภาพสัตว์ (Animal Welfare) ถือเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจอย่างมาก ในปัจจุบัน ซึ่งสามารถสังเกตได้ เมื่อมีเหตุการณ์หรือข่าวคราวที่เกี่ยวข้องกับการทารุณกรรมสัตว์หรือสัตว์ถูกปฏิบัติด้วยความไม่เหมาะสม ก็จะทำให้กระแสเรียกร้องความเป็นธรรมแก่สัตว์และแบนสินค้าที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความสนใจของผู้คน เกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิภาพสัตว์ ทั้งในขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมและในแวดวงวิชาการ บทความชิ้นนี้ จึงพยายามอธิบายและนำเสนอ ข้อมูลเกี่ยวกับบทบัญญัติอิสลามในประเด็นสวัสดิภาพสัตว์ เพื่อเป็นองค์ความรู้แก่ผู้ที่สนใจ และเป็นข้อปฏิบัติแก่ผู้ที่เป็นมุสลิม และยังเป็นการรณรงค์ร่วมกันปลูกจิตสำนึกให้มีความเมตตาและปฏิบัติต่อสัตว์ด้วยความเหมาะสม

ภาพที่ 1 ผู้ชุมนุมจาก PETA ทาสีทั้งตัวถือป้ายระบุข้อความเลิกเอาสัตว์มาขังเพื่อความบันเทิง

สวัสดิภาพสัตว์คืออะไร ?

ในพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ (มาตรา ๓) ได้ให้นิยามของ การจัดสวัสดิภาพสัตว์ ว่า “การเลี้ยงหรือการดูแลให้สัตว์มีความเป็นอยู่ในสภาวะที่เหมาะสม มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีที่อยู่ อาหาร และน้ำอย่างเพียงพอ”¹ และในข้อกำหนดสำหรับการเลี้ยงสัตว์ที่องค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (World Organization for Animal Health : OIE) และกฎระเบียบ กฎหมายของสหภาพยุโรป (EU) ได้กำหนดไว้ คือ หลักสวัสดิภาพสัตว์ (Principle of Animal Welfare) 5 ประการ (Five Freedoms of Animals) ได้แก่

1. สัตว์ที่เลี้ยงมีอิสระจากความหิว กระหาย และการให้อาหารที่ไม่ถูกต้อง (Freedom from hunger and thirst)
2. มีอิสระจากความไม่สะดวกสบายอันเนื่องมาจากสภาวะแวดล้อม (Freedom from discomfort) มีการระบายอากาศในโรงเรือนที่ดีและไม่เลี้ยงเบียดเสียดหนาแน่น
3. มีอิสระจากความเจ็บปวด การบาดเจ็บ หรือเป็นโรค (Freedom from pain, injury and disease) โดยมีระบบการป้องกันโรคที่ดี การปฏิบัติต่อตัวไก่เป็นไปอย่างนุ่มนวล การใช้อุปกรณ์อย่างเหมาะสม พื้นที่การเลี้ยงที่สอดคล้องกับธรรมชาติของสัตว์
4. มีอิสระจากความกลัวและความทุกข์ทรมาน (Freedom from fear and distress) ด้วยสภาวะการเลี้ยงดูที่ไม่ทำให้เกิดความทุกข์ทรมานทางจิตใจ เช่น ระหว่างการจับไก่อ่อนการเข้าโรงเชือดต้องทำอย่างนุ่มนวล
5. มีอิสระในการแสดงพฤติกรรมตามปกติของสัตว์ (Freedom to express normal behavior) คือมีอิสระการเป็นอยู่อย่างธรรมชาติ และมีความสบายตามชนิดของสัตว์²

สวัสดิภาพของสัตว์ในบทบัญญัติอิสลาม

อิสลาม เป็นศาสนาแห่งความเมตตา และศาสนทูตของอิสลาม ถูกส่งมาเพื่อความเมตตาแก่ทุกสรรพสิ่งในสากลโลก อัลลอฮฺตรัสความว่า

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

“และเรา(อัลลอฮฺ)มิได้ส่งเจ้า(มุหัมมัด)มาเพื่ออื่นใด เว้นแต่เพื่อความเมตตาแก่สากลโลก”

(บทอัลอัมบิยาอฺ โองการที่ 170)

¹ พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๓

² ซีพีเอฟ. Animal Welfare : หลักสวัสดิภาพสัตว์ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน). สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 2564, สืบค้นจาก <https://www.cpfworldwide.com/th/media-center/1026>

ชัยคุ อิบน์ บาซ (อดีตรมุฟตีราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย) กล่าวว่า “ท่าน(นบีมุหัมมัด) คือ ศาสนทูตของอัลลอฮ์ แก่มวลมนุษย ท่าน คือ ความเมตตาจากอัลลอฮ์แก่สากลโลก ด้วยศาสนของท่าน และการเชื่อฟังคำสอนของท่าน ท่านเปรียบดั่งฝน คือผู้มอบประโยชน์แก่สากลโลก สัตว์ที่เป็นพาหนะ ต้นไม้ ญิน(สิ่งเร้นลับที่มนุษย์มองไม่เห็น ตามความเชื่อของมุสลิม) มนุษย์ และสัตว์ต่างๆทั้งปวง ล้วนได้รับความเมตตาจากท่าน”³

ด้วยเหตุนี้บทบัญญัติอิสลาม จึงเป็นบทบัญญัติที่เปี่ยมไปด้วยความเมตตาและโอบอ้อมอารี ต่อทุกสรรพสิ่ง รวมถึงสัตว์ อิสลามสอนให้ปฏิบัติด้วยความเมตตา และในทุกๆการปฏิบัติต่อทุกสิ่งที่มีชีวิตนั้น คือ บุญผลคุณงามความดีที่จะได้รับการตอบแทนจากผู้เป็นเจ้า

ในหะดีษบทหนึ่ง ที่ถูกบันทึกโดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม ท่านนบี -ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม- ได้เล่าเรื่องหนึ่งแก่บรรดาเศาะฮาบะฮ์(สาวกของท่าน) ว่า “ขณะที่ชายคนหนึ่งกำลังเดินทางอยู่ เขาก็รู้สึกกระหายน้ำอย่างรุนแรง หลังจากนั้นเขาก็พบกับบ่อน้ำ เขาจึงลงไปตักน้ำจากมัน และเมื่อเขาขึ้นมา ก็พบสุนัขตัวหนึ่งกำลังเลียดินเพราะความกระหาย เขาก็กล่าวว่า สุนัขตัวนี้ คงจะกระหาย เหมือนที่ฉันเคยกระหาย เขาจึงลงไปในบ่อน้ำอีกครั้ง และถอดถุงเท้าหนึ่งมาใส่น้ำ และคาบมันด้วยปากของเขา เพื่อขึ้นมาจากบ่อ และเขาก็ได้ให้สุนัขตัวนั้นดื่มให้หายจากความกระหาย อัลลอฮ์จึงขอบคุณเขาและอภัยโทษแก่เขา” บรรดาเศาะฮาบะฮ์จึงถามท่านนบี -ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม- ว่า “โอ้ท่านศาสนทูตของอัลลอฮ์ แม้แต่กับสัตว์ (ถ้าเราปฏิบัติดีต่อมัน) เราจะได้รับผลบุญด้วยหรือ ?” ท่านนบี -ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม- จึงกล่าวว่า “แน่นอน การทำดีต่อทุกสิ่งที่มีหัวใจยังเปี่ยมคุณนั้น มีผลบุญ”⁴

หะดีษข้างต้นจึงชี้ให้เห็นถึงความประเสริฐของการทำดีต่อทุกสรรพสิ่งที่มีหัวใจ แล้วนับประสาอะไรกับการทำดีต่อเพื่อนมนุษย์ แน่หนอนผลบุญย่อมเพิ่มทวีคูณ

และในขณะเดียวกัน อิสลามได้เตือนให้ระมัดระวังซึ่งการปฏิบัติต่อสัตว์ด้วยความทารุณ เพราะมันอาจเป็นสาเหตุให้บุคคลหนึ่งต้องถูกลงโทษในนรกก็เป็นได้ ในหะดีษ ที่ถูกบันทึกโดยมุสลิม ท่านนบี -ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม- กล่าวว่า “หญิงคนหนึ่งต้องถูกลงโทษในนรกเนื่องจากแมวที่นางกักขังมันไว้ จนมันตาย โดยที่นางไม่ได้ให้อาหารและน้ำดื่มแก่มัน และ

³ ชัยคุ อิบน์ บาซ. **ตัฟสีรอายะฮฺ**. สืบค้นเมื่อ กันยายน 2564, สืบค้นจาก <https://binbaz.org.sa/fatwas/12434>

⁴ บันทึกโดย อัลบุคอรีย์ เลขที่ 3467 และมุสลิม 2245

ไม่ได้ปล่อยให้มันหาอาหารบนพื้นแผ่นดิน”⁵ หะดีษบทนี้จึงสำคัญกับมุสลิมให้ระมัดระวังมิให้อธรรม
ต่อสิ่งใด รวมถึงสัตว์ด้วย

ดังนั้นสวัสดิภาพของสัตว์ จึงเป็นเรื่องถูกพูดถึงมาเนิ่นนานแล้วในบทบัญญัติอิสลาม
โดยนักวิชาการอิสลามทั้งในอดีตและปัจจุบัน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่วนหนึ่งของสวัสดิภาพสัตว์
ในบทบัญญัติอิสลาม คือ

1.การไม่ฆ่าสัตว์โดยไม่มีจุดประสงค์ที่ถูกต้องหรือความจำเป็น

อิสลามอนุญาตให้ฆ่าสัตว์ก็ต่อเมื่อมีจุดประสงค์ที่ถูกต้องเท่านั้น เช่น การใช้
ประโยชน์จากมันในการดำรงชีพ การทำยารักษา การทดลองที่ก่อประโยชน์แก่มวลมนุษย์ การยับยั้ง
อันตรายจากสัตว์ เป็นต้น และไม่ส่งเสริมให้ฆ่าสัตว์เพื่อความสนุกสนานหรือวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่
ถูกต้อง ท่านนบี -คือลัลลลอฮฺฮุอะลยฮฺวะสัลลัม- กล่าวว่า “พวกท่านจงอย่าได้นำสิ่งใดที่มีชีวิตมา
เป็นเป้ายิงเป็นอันตราย”⁶ ชัยคุลอิสลาม อิบน์ ตัยมียะฮฺ -เราะฮิมาฮุลลอฮฺ- (นักวิชาการอิสลาม
เสียชีวิตปี ค.ศ.1328) ได้กล่าวว่า “การล่าสัตว์(เพื่อการดำรงชีพ)นั้นอนุญาตให้กระทำได้ ส่วน
การล่าสัตว์ที่ไม่มีวัตถุประสงค์ใดๆเลย นอกจากการละเล่นและสนุกสนานนั้น เป็นสิ่งที่ไม่
สมควรอย่างยิ่ง(มักรูฮฺ) และหากว่ามัน(การล่าสัตว์)เป็นการอธรรมต่อผู้คน ด้วยการทำ
อันตรายต่อการเพาะปลูก หรือทรัพย์สินของพวกเขา ย่อมเป็นเรื่องต้องห้าม(หะรอม)”⁷

ภาพที่ 2 หัวของสัตว์ต่างๆ ที่ถูกตั้งเป็นเหมือนถ้วยรางวัล จากกิจกรรม Trophy Hunting (การล่าสัตว์เพื่อความ
บันเทิง) ซึ่งเป็นที่นิยมของชาวอเมริกันบางกลุ่ม

ที่มา : qz.com

⁵ บันทึกโดย อัลบุคอรี เลขที่ 3165 และมุสลิม เลขที่ 4879

⁶ บันทึกโดย มุสลิม เลขที่ 1957

⁷ ชัยคุลอิสลาม อิบน์ ตัยมียะฮฺ. อัลฟาตาวาอัลกุบรอ. (1987) เบรุต : สำนักพิมพ์ดาร์ กุตุบ อัลอิลมียะฮฺ เล่ม 5

และในหะดีษอีกบทหนึ่งได้บ่งชี้ว่าทุกการฆ่าที่ไม่มีวัตถุประสงค์ที่ถูกต้องนั้น จะต้องถูกสอบสวนจากอัลลอฮ์ ผู้เป็นเจ้าของวันแห่งการตัดสิน ท่านนบี -ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม- กล่าวว่า “ผู้ใดฆ่าคนกระจอกเพียงตัวหนึ่ง หรือสัตว์อื่น ๆ ที่นอกเหนือจากนั้น โดยไม่ถูกต้อง แน่แท้เขาจะถูกสอบสวนในวันแห่งการตัดสิน”⁸

และในการฆ่าสัตว์เหล่านั้น อิสลามสอนให้ปฏิบัติด้วยความประณีต เพื่อให้มันเจ็บปวดและทรมานน้อยที่สุด ท่านนบี -ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม- กล่าวว่า “แท้จริงอัลลอฮ์นั้น ทรงบัญญัติให้ทำดีต่อทุกสิ่ง ดังนั้นเมื่อพวกเขาจะสังหารก็จงสังหารด้วยดี และเมื่อพวกเขาจะเชือดสัตว์ก็จงเชือดด้วยดี และพวกเขาจงล้มมันให้คม และจงปล่อยมัน(สัตว์ที่ถูกเชือด) ได้ผ่อนคลาย”⁹

2. การไม่ใช้แรงงานสัตว์เกินกว่ากำลังที่มันมี

สัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีอารมณ์และความรู้สึก ดังนั้นอิสลามจึงสอนให้ปฏิบัติกับมันด้วยความเหมาะสม ไม่ใช้แรงงานเกินกำลังและความสามารถที่มันมี ท่านนบี -ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม- เคยกล่าวแก่เจ้าของอูฐตัวหนึ่งว่า “ท่านอย่าเกรงต่ออัลลอฮ์หรือ เกี่ยวกับการดูแลสัตว์ตัวนี้ ที่อัลลอฮ์ทรงมอบเป็นกรรมสิทธิ์แก่ท่าน แท้จริงมันได้ร้องทุกข์แก่ฉันว่า ท่านปล่อยให้มันหิวโหย และใช้งานมันหนักเกินไป”¹⁰

ภาพที่ 3 ลาในเอเชียใต้ที่สภาพอ่อนล้า เนื่องจากถูกใช้งานอย่างหนักในอุตสาหกรรม อิฐบล็อก และไม่ได้รับน้ำ และอาหารที่มีคุณภาพเพียงพอ

ที่มา : Prachatai.com

⁸ บันทึกโดย อันนะซาอี๊ เลขที่ 4534

⁹ บันทึกโดย มุสลิม เลขที่ 1955

¹⁰ บันทึกโดย อบูดาวูด เลขที่ 2549 และอะหมัด เลขที่ 1745

อิหม่าม อิบน์ รอสลัน -เราะฮิมาฮุลลอฮฺ- (นักวิชาการอิสลาม เสียชีวิตปี ค.ศ.1440) ได้อธิบายหะดีษบทนี้ว่า “กล่าวคือ พวกท่านจงอย่าเกรงต่ออัลลอฮ์ ด้วยการปฏิบัติ ต่อสัตว์เหล่านี้ ซึ่งพวกมันนั้นไม่สามารถที่จะเปล่งวาจาเรียกร้องอะไรออกมาได้ และพวกท่านจะถูกสอบสวน ในเรื่องสิทธิของมัน หากปล่อยให้มันหิวโหย กระหาย อ่อนล้า หรือยากลำบาก และในหะดีษนี้ยังชี้ถึงความจำเป็นที่จะต้องมอบสิทธิแก่มันทั้งในเชิงวาญิบ(ภาคบังคับในศาสนา)และมันดูบ(ภาคสมัครใจในศาสนา) เช่น ให้อาหาร น้ำดื่ม ที่เพียงพอต่อมัน หรือการปล่อยให้มันหากินอย่างสมบูรณ์ และหากเขาไม่สามารถทำได้ ผู้ปกครองสามารถบังคับให้ปฏิบัติดังกล่า”¹¹

3.การไม่พลัดพรากลูกของสัตว์จากแม่ของมันเกินกว่าวัยอันควร

สัตว์นั้นมีความรักและความผูกพัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรัก ความผูกพันของแม่ที่มีต่อลูกน้อย บทบัญญัติอิสลามจึงสอนให้มีความเมตตาต่อแม่และลูกของสัตว์ ท่านอิบนุ มัสอูด -เราะฎียัลลอฮุอันฮฺ- รายงานว่า ครั้งหนึ่งพวกเราเดินทางพร้อมกับท่านนบี -ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม- เมื่อท่านได้ไปทำธุระบางอย่าง เราได้พบนกพร้อมกับลูกของมัน 2 ตัว เราจึงจับลูกของมันมา แม่นกจึงส่งเสียงร้องครวญคราง เมื่อท่านนบี -ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม- กลับมาจากทำธุระ ท่านกล่าวว่า “ใครกันที่ทำให้นกตัวนี้เจ็บปวดด้วยการพลัดพรากลูกของมัน ? จงรีบนำมันกลับยังแม่ของมันเดี๋ยวนี้เลย”¹²

4.การใช้ประโยชน์จากสัตว์อย่างระมัดระวัง

สัตว์นั้นถูกสร้างมาเพื่อเป็นประโยชน์แก่มนุษย์ เช่น เป็นพาหนะ แปรรูปเป็นสิ่งอุปโภค บริโภค เป็นต้น อัลลอฮฺตรัสความว่า

وَأَنْ لَّكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةٌ لِّئَلَّكُمْ تَتَّقُوا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

และแท้จริงในปศุสัตว์นั้น ย่อมมีบทเรียนอย่างแน่นนอนแก่พวกเจ้า

เราได้อำนาจจากสัตว์ได้สิ่งที่มีอยู่ในท้องของมัน(น้ำมัน) และในตัวมันนั้นมีประโยชน์มากมาย และ(ปศุสัตว์)บางชนิดพวกเจ้าก็บริโภคมัน

(บทอัลมุอมีนูน โองการที่ 21)

¹¹ อิหม่าม อิบน์ รอสลัน. **ซัหฺรฺสูนฺนอบีดาอูด**. (2016) อัลฟัยยูม : สำนักพิมพ์ดารฟะลาฮฺ เล่ม 11 หน้า 211-212

¹² บันทึกโดยอบู ดาอูด เลขที่ 2675

แต่กระนั้นการใช้ประโยชน์จากสัตว์ต้องอยู่ในพื้นฐานของความเอ็นดูและเมตตา
คำนึงถึงความปลอดภัยของมันอยู่เสมอ ท่านนบี -ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม- ได้เคยกำชับ
ท่านอับนิลเราะบี -เราะฎียัลลอฮุอันฮู- เกี่ยวกับการดูแลสัตว์ ว่า “เมื่อท่านกลับบ้านของท่าน จงสั่ง
ให้พวกเขาให้อาหารแก่ลูกอูฐอย่างดี และจงสั่งให้พวกเขาตัดเล็บของพวกเขาให้สั้น เพื่อ
มันจะได้ไม่ข่วนเต้านมของอูฐขณะรีดนมมัน”¹³

5. การไม่ทำร้าย ทรมาน หรือทำให้เจ็บปวด

ความอธรรมนั้น เป็นสิ่งที่จะนำมาซึ่งความโกรธกริ้วของผู้เป็นเจ้า และทำให้ห่างไกล
จากความเมตตาของพระองค์ ซึ่งรวมถึงการอธรรมต่อสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นการทำร้าย ทรมาน หรือทำให้
เจ็บปวด ครั้งหนึ่งท่านนบี -ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม- ได้เห็นลาตัวหนึ่งที่ถูกทำเครื่องหมายตรง
ใบหน้า ท่านจึงกล่าวว่า “อัลลอฮ์ ทรงสาปแช่งผู้ที่ทำสิ่งดังกล่าว”¹⁴ เพราะสิ่งดังกล่าวเป็นการ
สร้างความเจ็บปวดแก่สัตว์ และท่านญาบิร -เราะฎียัลลอฮุอันฮู- ได้รายงานไว้ว่า “ท่านนบี -
ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม- ได้ห้ามมิให้ทำเครื่องหมายตรงใบหน้าสัตว์และทุบตีตรง
ใบหน้าด้วย”¹⁵

ท่านอัลมุบารอกฟูรียฺ -เราะฮิมาฮุลลอฮฺ- (นักวิชาการอิสลาม เสียชีวิตปี ค.ศ.1934)
กล่าวว่า “การห้ามทุบตีตรงใบหน้า มันเป็นสิ่งต้องห้ามกระทำต่อทุกสิ่งมีชีวิต แม้มีใช้
มนุษย์ก็ตาม เพราะใบหน้านั้นคือจุดรวมความงดงาม และลักษณะผิวของมันนั้นอ่อน หาก
ทุบตีแล้ว รอยแผลของมันจะชัดเจน”¹⁶

ภาพที่ 4 อูฐที่ถูกทำเครื่องหมาย ตรงใบหน้า

ที่มา : ทวิตเตอร์ @irshadvetalsar

¹³ บันทึกโดย อะหมัด เลขที่ 15961

¹⁴ บันทึกโดย มุสลิม เลขที่ 2117

¹⁵ บันทึกโดย อัตติรมิซียฺ เลขที่ 1710

¹⁶ อัลมุบารอกฟูรียฺ. **ดุสฟะตุลอะฮฺวะซีฮ์**. (ไม่ระบุปีพิมพ์) เบรุต : สำนักพิมพ์ดาร์ุลฟิกร์ เล่ม 5 หน้า 368

และอิบนุ อับบาต -เราะฎียัลลอฮุอันฮูมา ยังรายงานว่ “ท่านบี -ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม- ห้ามมิให้นำสัตว์มาต่อสู้กัน”¹⁷

ท่านอะซีม อาบาดี -เราะฮิมาฮุลลอฮุ- (นักวิชาการอิสลาม เสียชีวิตปี 1911) อธิบายว่า “นั่นคือ การตั้งใจร้ายและปั่นป่วน ระหว่างสัตว์ทั้งสอง ให้ต่อสู้กัน ดังที่ถูกปฏิบัติกับแพะแกะ ไก่ และอื่นๆ สาเหตุที่บทบัญญัติห้าม คือ เพราะมันเป็นการสร้างความเจ็บปวดและอ่อนล้าแก่สัตว์โดยไร้ประโยชน์ใดๆ นอกจากเป็นเพียงความสนุกสนานที่ไร้สาระ”¹⁸

ru

ภาพที่ 5 ไก่ชนที่เจ็บปวดและอ่อนล้าในการแข่งขันชนไก่

ที่มา : oknation.nationtv.tv

ทั้งหมดที่กล่าวมา คือ ส่วนหนึ่งของสวัสดิภาพสัตว์ในบทบัญญัติอิสลาม ศาสนาแห่งความเมตตาและทางนำแห่งสากลโลก ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความนี้จะเป็ข้อมูลแก่พี่น้องมุสลิมในการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านศาสนาในชีวิตประจำวัน และสามารถให้ชีวิตร่วมกันกับทุกชีวิตด้วยความเมตตา อ้อบอิมอารีต่อกันและกัน รวมถึงเป็นองค์ความรู้แก่ผู้ที่สนใจในประเด็นเกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิภาพสัตว์ เพื่อร่วมกันสร้างและปลูกจิตสำนึกสังคมที่เปี่ยมไปด้วยความเมตตาและเห็นคุณค่าของทุกชีวิต

¹⁷ บันทึกโดย อบูดาวูด เลขที่ 2562 และอัตติรมีซีย์ 1708

¹⁸ อะซีม อัลอะบาดี. **เอานูลมะอูบุด**. (2005). เบรุต : สำนักพิมพ์อิบนุฮัซม์ เล่ม 1 หน้า 1172

บรรณานุกรม

หนังสือ

สมาคมศิษย์เก่าอาหรับ ประเทศไทย. (ม.ป.ป.). **พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน พร้อมคำแปลภาษาไทย**. มาดินะฮ์ ศูนย์กษัตริย์พะฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน

อิบนุ ตัยมียะฮ์. (1987). **อัลฟาตาวาอัลกุบรอ**. เบรุต : สำนักพิมพ์ดาร์ กุตุบ อัลอิลมียะฮ์

อิบนุ รอสลาน.(2016). **ซัหฺรฺสูนฺนอบีดาเวด**. อัลฟัยยุม : สำนักพิมพ์ดาร์ฟะลาฮ์

อัลมูบารอกฟูรียฺ.(ม.ป.ป.). **ตุฮฺฟะตุลอะฮฺวะซี**. เบรุต : สำนักพิมพ์ดาร์ลุฟิกร์

อะซีม อัลอะบาดียฺ.(2005). **เอานุลมะอฺบูด**. เบรุต : สำนักพิมพ์อิบนุฮัซม์

พระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๓

เว็บไซต์

ชัยคุ อิบну บาซ. **ตัฟสีรอายะฮ**. สืบค้นเมื่อ กันยายน 2564, สืบค้นจาก <https://binbaz.org.sa/fatwas/12434>

ซีพีเอฟ. Animal Welfare : **หลักสวัสดิภาพสัตว์ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)**. สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 2564, สืบค้นจาก <https://www.cpfworldwide.com/th/media-center/1026>

แอปพลิเคชัน

Arabia For Information & Technology Books & Reference. (2017). **The nine books of Hadith**. จาก play.google.com/store/apps/details?id=com.arabiait.sunna&hl=en&gl=US